

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci starostlivosti súdu o maloletého **O. M.**, narodeného **X.**, zastúpeného kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny v Košiciach, bývajúceho u matky, dieťa rodičov **J. B.**, bývajúcej v **K.**, a **M. M.**, bývajúceho v **K.**, o **nariadenie predbežného opatrenia**, vedenej na Okresnom súde Košice II pod sp. zn. 25 P 116/2011, o dovolaní matky zastúpenej JUDr. A. K., advokátkou so sídlom v **K.**, proti uzneseniu Krajského súdu v Košiciach z 18. septembra 2012 sp. zn. 8 CoP 371/2012, takto

r o z h o d o l :

Dovolanie **o d m i e t a .**

Účastníkom nepriznáva náhradu trov dovolacieho konania.

O d ô v o d n e n i e

Matka maloletého návrhom z 5. mája 2011 žiadala, aby súd nariadil predbežné opatrenie, ktorým dočasne zakáže otcovi styk s maloletým O. M. (ďalej len „maloletý“). Uviedla, že styk otca s dieťaťom bol upravený rozsudkom Okresného súdu Košice II z 3. októbra 2003 č.k. 23 Nc 1276/2001-54 v zmysle dohody rodičov, spočiatku sa realizoval nekonfliktne a bezproblémovo v rodičmi dohodnutom čase, v čase podania tohto návrhu ale styk s otcom spôsobuje dieťaťu psychické ťažkosti.

Okresný súd Košice II uznesením z 23. júna 2011 č.k. 25 P 116/2011-17 nariadil predbežné opatrenie, ktorým otcovi dočasne zakázal styk s maloletým (§ 74 ods. 1 a 2 v spojení s § 75 ods. 2, 7 a 9 O.s.p.). V odôvodnení uviedol, že matka v návrhu na nariadenie predbežného opatrenia v potrebnej miere súdu osvedčila naliehavosť dočasnej predbežnej

úpravy a existenciu skutočností, z ktorých vyplýva, že stretávanie sa dieťaťa s otcom je pre maloletého stresujúce a pôsobí nepriaznivo na jeho psychiku. Zároveň rozhodol, že začína konanie vo veci bez návrhu (§ 81 O.s.p.).

Na odvolanie otca Krajský súd v Košiciach uznesením zo 14. septembra 2011 sp. zn. 8 CoP 268/2011 napadnuté uznesenie vo výroku o nariadení predbežného opatrenia potvrdil ako vecne správne. Na zdôraznenie správnosti odôvodnenia prvostupňového rozhodnutia (§ 219 ods. 2 O.s.p.) dodal, že opodstatnenosť dočasného prerušenia styku otca s dieťaťom vyplýva nielen z vyjadrenia MUDr. T. R., ale aj samotného maloletého, ktorý pred sociálnou pracovníčkou uviedol, že „otca nechce vidieť, lebo ho bije, nadáva mu a kričí na neho pre maličkosti“. Odvolací súd konštatoval, že v štádiu, v ktorom ešte súdy nemajú k dispozícii znalecký posudok z odboru pedopsychológie (pedopsychiatrie), ktorým by sa definitívne a na podklade dôsledného poznania skutkového stavu vyhodnotili dôvody vedúce k zhoršeniu vzťahu maloletého k otcovi, s ktorým do roku 2009 výborne vychádzal, sa ako najvhodnejšie javí nariadiť predbežné oparenie dočasne zakazujúce stretávania sa otca s maloletým. Zdôraznil, že pre nariadenie predbežného opatrenia takejto povahy (obsahu) je postačujúca existencia aj len obavy, že by ďalšie stýkania sa otca s dieťaťom mohlo viesť k nenapraviteľným dôsledkom.

V priebehu ďalšieho konania Okresný súd Košice II uznesením zo 4. júla 2012 č.k. 25 P 116/2011-87 zrušil svoje uznesenie o nariadení predbežného opatrenia, maloletému a jeho rodičom uložil povinnosť podrobiť sa odbornému psychologickému poradenstvu a rozhodol, že bez návrhu začína konanie o uloženie výchovného opatrenia (§ 81 O.s.p.). V odôvodnení poukázal na § 77 ods. 2 O.s.p. a závery znaleckého posudku PhDr. E. K., znalkyne z odboru psychológie, ktorý vypracovala 20. júna 2012. Súdna znalkyňa v ňom odporučila ponechať pôvodnú formu stretnutí maloletého s otcom, lebo dieťa nemá problémy stýkať sa s ním. Prejavy nezhôd v ich vzájomnom vzťahu, ku ktorým došlo, sú výsledkom manipulácie matky dieťaťa proti osobe otca. Na riziká správania sa matky voči osobe otca pred dieťaťom je potrebné matku aj inštitucionálne upozorniť. Vzhľadom na tieto závery znaleckého dokazovania rozhodol súd prvého stupňa nielen o zrušení pôvodne nariadeného predbežného opatrenia, ale tiež o povinnosti účastníkov konania podrobiť sa psychologickému poradenstvu.

Na odvolanie matky Krajský súd v Košiciach uznesením z 18. septembra 2012 sp. zn. 8 CoP 371/2012 napadnuté uznesenie súdu prvého stupňa potvrdil, stotožniac sa s jeho skutkovými aj právnymi závermi, osobitne s konštatovaním, že matka dieťa úmyselne navádza proti otcovi, v dôsledku čoho si maloletý otca neváži a tak sa aj voči nemu správa. Matka nezvláda výchovu maloletého po stránke psychickej, somatickej ani hygienickej. Maloletý sa práve kontaktom s otcom naučí okrem absentujúcich hygienických a školských návykov aj pracovným a vzťahovým návykom, ktoré sú dôležité pre jeho harmonický vývoj. Na tomto podklade odvolací súd zhodne so súdom prvého stupňa dospel k záveru, že v danom štádiu konania absentuje zákonná podmienka pre ďalšie trvanie nariadeného predbežného opatrenia – naliehavosť potreby predbežnej úpravy styku otca s dieťaťom. Dodal, že dlhodobá absencia otca pri výchove maloletého by mohla viesť až k absolútnemu odcudzeniu, ktoré by mohlo mať nenapraviteľné negatívne dôsledky. Odvolací súd nezistil žiadny dôvod pre ďalšie pretrvávanie zákazu stýkania sa otca so synom. Poznamenal, že nariadené odborné psychologické poradenstvo bude plniť ochrannú funkciu a pomôže zlepšiť schopnosť rodičov navzájom komunikovať a spoločne vychovávať maloletého. V závere rozhodnutia odvolací súd konštatoval, že námietkami matky tvrdiacej zaujatosť znalkyne a nedostatočné zistenie rozhodujúcich skutkových okolností sa bude zaoberať súd konajúci ďalej o veci samej.

Uvedené uznesenie odvolacieho súdu napadla matka dovolaním, ktorého prípustnosť vyvodzovala z ustanovenia § 237 písm. f/ O.s.p. tvrdiac, že v konaní bola maloletému odňatá možnosť pred súdom konať. V úvode dovolania poukázala na to, že odvolací súd „potvrdil uznesenie“ súdu prvého stupňa, ktorého výroková časť bola zložená z troch výrokov. Podľa výrokovej časti sa teda potvrdenie vzťahuje na všetky tri výroky napadnutého rozhodnutia, odôvodnenie rozhodnutia odvolacieho súdu ale podľa nej svedčí o tom, že tretí výrok (o tom, že bez návrhu začína konanie o uloženie výchovného opatrenia) bol opomenutý. V ďalšom uviedla, že rozhodnutia súdov oboch nižších stupňov sú v podstatnej časti založené na zisteniach znalkyne MUDr. E. K., ktorá ale v rozpore so skutočnosťou vo svojom znaleckom posudku uviedla, že maloletého vyšetrila 20. apríla 2012. Odvolací súd sa s odbornými závermi znalkyne stotožnil napriek tomu, že maloletý ňou nikdy nebol vyšetrený. Vzájomný konflikt protichodných tvrdení matky a znalkyne vyhodnotil odvolací súd bez dokazovania zameraného na odstránenie rozporov; zistenia interpretoval výlučne v prospech toho, čo uviedla znalkyňa. Podľa názoru matky mal odvolací súd pred svojím rozhodnutím nariadiť pojednávanie, na ktorom by v prítomnosti účastníkov konania vytvoril

potrebný priestor na konfrontáciu názorov matky a znalkyne (v súvislosti s tým matka poukázala na v inej veci vydané rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 28. augusta 2009 sp. zn. 1 Cdo 109/2009, v ktorom bola z nenariadenia pojednávania a nevykonania dokazovania vyvodená existencia procesnej vady konania v zmysle § 237 písm. f/ O.s.p.). V záverečnej časti dovolania matka uviedla, že otec neprípustne presadzuje voči maloletému ako výchovný prostriedok fyzické tresty. Z týchto dôvodov žiadala napadnuté uznesenie odvolacieho súdu (prípadne aj ním potvrdené prvostupňové uznesenie) zrušiť a vec vrátiť na ďalšie konanie.

Okresný súd Košice II uznesením z 2. novembra 2012 č.k. 25 P 116/2011-124 nariadil znalecké dokazovanie a znalkyni PhDr. L. G. uložil, aby sa v znaleckom posudku „vyjadrila k správnosti záverov znaleckého posudku PhDr. E. K.“.

Otec vo vyjadrení k dovolaniu uviedol, že nesúhlasí s ďalším vyšetrovaním psychického stavu syna, lebo každé vyšetrenie psychiatrom, sociálnym pracovníkom alebo policajtom je pre dieťa neprimeranou a nežiaducou záťažou.

Kolízny opatrovník sa k dovolaniu matky písomne nevyjadril.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 10a ods.1 O.s.p.) po zistení, že dovolanie podala včas účastníčka konania (§ 240 ods. 1 O.s.p.) zastúpená v súlade s § 241 ods. 1 O.s.p., skúmal bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 243a ods. 3 O.s.p.), či dovolanie smeruje proti rozhodnutiu, ktoré možno napadnúť týmto mimoriadnym opravným prostriedkom.

Úvodom treba uviesť, že v zmysle § 31 ods. 2 Zákona o rodine žiadny z rodičov nemôže zastupovať svoje maloleté dieťa, ak ide o právne úkony, pri ktorých by mohlo dôjsť k rozporu záujmov medzi rodičmi a maloletým dieťaťom alebo medzi maloletými deťmi zastúpenými tým istým rodičom navzájom; v takom prípade súd ustanoví maloletému dieťaťu opatrovníka, ktorý ho bude v konaní alebo pri určitom právnom úkone zastupovať (ďalej len „kolízny opatrovník“). V preskúmvanej veci bol maloletému za kolízneho opatrovníka ustanovený Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny v Košiciach. Tento úrad, ktorý je zástupcom

maloletého v danom konaní, nepodal v mene zastúpeného dovolanie. Dovolanie podané matkou nemožno považovať za dovolanie maloletého.

V ďalšom preto dovolací súd vychádzal z toho, že procesný úkon, ktorým je v danom prípade napadnuté uznesenie odvolacieho súdu, je dovolanie matky.

Dovolaním možno napadnúť právoplatné rozhodnutie odvolacieho súdu, pokiaľ to zákon pripúšťa (§ 236 ods. 1 O.s.p.).

V prejednávanej veci smeruje dovolanie proti uzneseniu odvolacieho súdu. V zmysle § 239 ods. 1 O.s.p. je dovolanie proti uzneseniu odvolacieho súdu prípustné, ak a/ odvolací súd zmenil uznesenie súdu prvého stupňa, b/ odvolací súd rozhodoval vo veci postúpenia návrhu Súdnemu dvoru Európskych spoločenstiev (§ 109 ods. 1 písm. c/ O.s.p.) na zaujatie stanoviska. Dovolanie nie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa odmietlo odvolanie proti rozhodnutiu súdu prvého stupňa o zamietnutí návrhu na prerušenie konania podľa § 109 ods. 1 písm. c/ O.s.p. Podľa § 239 ods. 2 O.s.p. je dovolanie tiež prípustné proti uzneseniu odvolacieho súdu, ktorým bolo potvrdené uznesenie súdu prvého stupňa, ak a/ odvolací súd vyslovil vo svojom potvrdzujúcom uznesení, že je dovolanie prípustné, pretože ide o rozhodnutie po právnej stránke zásadného významu, b/ ide o uznesenie o návrhu na zastavenie výkonu rozhodnutia na podklade cudzozemského rozhodnutia, c/ ide o uznesenie o uznaní (neuznaní) cudzieho rozhodnutia alebo o jeho vyhlásení za vykonateľné (nevykonateľné) na území Slovenskej republiky.

Uznesenie odvolacieho súdu, ktoré je v tomto prípade napadnuté dovolaním, nevykazuje znaky uznesení uvedených v § 239 ods. 1 a 2 O.s.p. Prípustnosť dovolania matky preto z uvedených ustanovení nevyplýva. Dovolací súd k tomu poznamenáva, že § 239 ods. 3 O.s.p. vylučuje prípustnosť dovolania [i keby sa ním inak napádalo rozhodnutie so znakmi významnými z hľadiska § 239 ods. 1 a 2 O.s.p. (ktoré ale v danom prípade nie sú dané)] vtedy, ak smeruje (o. i.) proti uzneseniu odvolacieho súdu o predbežnom opatrení.

Prípustnosť dovolania matky by v preskúmvanej veci prichádzala do úvahy, len ak by v konaní došlo k niektorej zo závažných procesných väd taxatívne vymenovaných v § 237 O.s.p. Povinnosť odvolacieho súdu skúmať, či nedošlo k týmto vadám, vyplýva

z § 242 ods. 1 O.s.p. Podľa ustanovenia § 237 O.s.p. je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu (aj uzneseniu), ak a/ sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, b/ ten, kto v konaní vystupoval ako účastník, nemal spôsobilosť byť účastníkom konania, c/ účastník konania nemal procesnú spôsobilosť a nebol riadne zastúpený, d/ v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, e/ sa nepodal návrh na začatie konania, hoci podľa zákona bol potrebný, f/ účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom, g/ rozhodoval vylúčený sudca alebo bol súd nesprávne obsadený, ibaže namiesto samosudcu rozhodoval senát. Z hľadiska prípustnosti dovolania podľa uvedeného ustanovenia nie je predmet konania významný; ak v konaní došlo k niektorej z väd vymenovaných v § 237 O.s.p., možno ním napadnúť aj rozhodnutia, proti ktorým je inak dovolanie neprípustné (viď napríklad R 117/1999, R 34/1995 a tiež rozhodnutia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky uverejnené v časopise Zo súdnej praxe pod č. 38/1998 a č. 23/1998). Osobitne ale treba zdôrazniť, že pre záver o prípustnosti dovolania v zmysle § 237 O.s.p. nie je významný subjektívny názor účastníka konania tvrdiaceho, že došlo k vade vymenovanej v tomto ustanovení; rozhodujúcim je výlučne zistenie (záver) dovolacieho súdu, že k tejto procesnej vade skutočne došlo.

Matka procesné vady konania v zmysle § 237 písm. a/ až e/ a g/ O.s.p. netvrdila a existencia týchto väd nevyšla v dovolacom konaní najavo. Prípustnosť jej dovolania preto z týchto ustanovení nevyplýva.

V dovolaní sa namieta, že postup odvolacieho súdu mal za následok odňatie možnosti konať pred súdom v zmysle § 237 písm. f/ O.s.p. Dôvodom, ktorý zakladá prípustnosť dovolania podľa tohto ustanovenia, je procesne nesprávny postup súdu v občianskom súdnom konaní, ktorým sa účastníkovi odníme možnosť pred ním konať a uplatňovať (realizovať) procesné oprávnenia účastníka občianskeho súdneho konania priznané mu za účelom zabezpečenia účinnej ochrany jeho práv.

V danom prípade je existencia uvedenej procesnej vady namietaná vo vzťahu k rozhodnutiu súdu zrušujúcemu nariadené predbežné opatrenie. Dovolací súd preto v ďalšom podáva stručnú všeobecnú charakteristiku predbežných opatrení a rozhodovania súdov o nich.

Účelom občianskeho súdneho konania je zabezpečiť ochranu práv a oprávnených záujmov účastníkov nielen spravodlivú (vid' bližšie § 1 O.s.p.), ale tiež účinnú a rýchlu (vid' bližšie § 6 O.s.p.). Občiansky súdny poriadok vychádza z toho, že pre dosiahnutie tohto účelu nestačí vždy vyčkávať až do právoplatnosti rozhodnutia vydaného v konaní začatom podľa jeho tretej časti. Pomery účastníkov totiž neraz vyžadujú prijatie účinných dočasných opatrení, ktoré majú len prechodný charakter. Takými opatreniami sú (o. i.) predbežné opatrenia.

Predbežné opatrenia sú predbežnými predovšetkým v tom zmysle, že ich možno nariadiť (aj) pred začatím konania. Ich predbežnosť spočíva tiež v tom, že sa nimi neprejudikujú práva účastníkov, ani tretích osôb. Predbežné opatrenie možno nariadiť v každej veci, o ktorej sa môže konať v občianskom súdnom konaní, teda aj vo veciach starostlivosti súdu o maloletých. Nariadenie predbežného opatrenia nie je možné vtedy, ak sú dané podmienky pre konečné rozhodnutie. Pri predbežnom opatrení, predpokladom ktorého je potreba urýchlenej dočasnej úpravy pomerov účastníkov, sa súd spravidla nevyhne tomu, že ním nariadované predbežné opatrenie bude mať – hoci aj len dočasne – zhruba rovnaký obsah, ako rozhodnutie vo veci samej; nesmie však nariadiť také predbežné opatrenie (predbežné opatrenie takého obsahu), ktorým by znemožňoval alebo mimoriadne sťažoval obnovenie pôvodného stavu.

Nariadenie predbežného opatrenia má dočasný charakter. Pri nariadovaní predbežného opatrenia prevláda požiadavka rýchlosti nad požiadavkou úplnosti skutkových zistení. V dôsledku toho sa tu nezisťujú všetky tie skutočnosti, ktoré má mať súd zistené pred vydaním konečného rozhodnutia o veci, a skutočnosti, z ktorých sa vyvodzuje dôvodnosť návrhu na nariadenie predbežného opatrenia, nemusia byť preukázané dôkazmi. Zákon z tohto dôvodu ani nepredpokladá, že by pri rozhodovaní o predbežnom opatrení mal súd vykonávať dokazovanie (§ 120 a nasl. O.s.p.). Pre nariadenie predbežného opatrenia je postačujúce, pokiaľ sú okolnosti, z ktorých sa vyvodzuje opodstatnenosť návrhu na toto dočasné opatrenie, aspoň osvedčené. Miera osvedčenia sa riadi danou situáciou, najmä naliehavosťou jej riešenia. Keďže sa procesné predpoklady pre nariadenie predbežného opatrenia iba osvedčujú, a to spravidla listinami, nie je súd pred rozhodnutím o predbežnom opatrení povinný vytvoriť účastníkom konania procesnú možnosť vyjadriť sa k obsahu listín, z ktorých vyvodzuje závery o splnení predpokladov pre nariadenie predbežného opatrenia.

Podľa § 75 ods. 6 O.s.p. súd môže vydať rozhodnutie o predbežnom opatrení aj bez výsluchu účastníkov a bez nariadenia pojednávania. V zmysle § 75 ods. 8 O.s.p. o nariadení predbežného opatrenia rozhodne súd aj bez vyjadrenia ostatných účastníkov.

Predbežné opatrenie súd zruší, ak pominú dôvody, pre ktoré bolo nariadené (§ 77 ods. 2 O.s.p.).

V súlade s Občianskym súdnym poriadkom súd predbežné opatrenie zruší nielen vtedy, ak po jeho nariadení nastane zmena pomerov, ale aj vtedy, keď sa dodatočne zistí, že na nariadenie predbežného opatrenia neboli dôvody. Opodstatnenosť takéhoto postupu je daná tým, že súd pred nariadením predbežného opatrenia nemá povinnosť vykonať dokazovanie na všetky skutočnosti uvádzané v návrhu na nariadenie predbežného opatrenia, ba dokonca si nemusí ani zadovážiť vyjadrenie účastníkov konania (viď § 75 ods. 9 O.s.p.).

To, čo bolo vyššie vo všeobecnej rovine uvedené o procesnej stránke postupu súdu (t.j. o nariadení pojednávania, vykonaní „dokazovania“, výsluchu účastníkov a pod.) rozhodovaní o nariadení predbežného opatrenia, platí aj o procesnom postupe súdu pri zrušení predbežného opatrenia, keď sa preukáže, že sa dodatočne zmenili pomery, ktoré boli významné pri jeho nariadení, alebo keď následne vyjde najavo, že na nariadenie predbežného opatrenia neboli dôvody.

V danom prípade súdy pri nariadení predbežného opatrenia (zákazu styku otca s maloletým) nemali k dispozícii znalecký posudok o psychickom stave dieťaťa a dopadoch jeho stretávania sa otcom na psychiku maloletého; odvolací súd zreteľne vyjadril, že rozhoduje so zreteľom na matkou iba osvedčené obavy (nie reálne zistenia), že styk s otcom pôsobí na dieťa stresujúco. V priebehu ďalšieho konania ale nastala zmena, nie však čo do vzájomných vzťahov otca a syna, ale čo do stupňa hodnovernosti preukázania skutočností, ktoré boli dovtedy len osvedčované matkou. K tejto zmene došlo v dôsledku vypracovania posudku MUDr. E. K. z 20. júna 2012. Miera preukázania skutočností, ktorých sa týka ňou vypracovaný znalecký posudok, je v porovnaní s mierou ich osvedčenia matkou nepochybne vyššia. Pokiaľ znalkyňa s poukazom na konkrétne zistenia odporučila ponechať pôvodnú úpravu styku otca so synom s tým, že prejavy nezhôd v ich vzájomnom vzťahu sú dôsledkom manipulácie matky, z ničoho nemožno vyvodit', že by súdy rozhodli v príkrom

rozpore so zákonom. Obsah spisu v danej procesnej situácii umožňoval záver, v zmysle ktorého na podklade znaleckého posudku vyšlo dodatočne najavo, že predbežné opatrenie zakazujúce styk otca s maloletým nemalo byť nariadené.

Ak v danej veci bolo rozhodnuté o zrušení predbežného opatrenia rozhodol bez nariadenia pojednávania, zodpovedal procesný postup súdov ustanoveniam zákona a povahe konania a rozhodovania o predbežnom opatrení (jeho nariadení a zrušení).

Matka v dovolaní tvrdí, že napadnuté uznesenie opomína tretí z výrokov odvolaním napadnutého uznesenia [o tom, že súd bez návrhu začína konanie o veci samej (v danom prípade o uloženie výchovného opatrenia)]. Uvedená námietka nie je opodstatnená. Z toho, čo odvolací súd uviedol v napadnutom uznesení, vyplýva, že sa – aplikujúc § 219 ods. 2 O.s.p. – v celom rozsahu stotožnil s odôvodnením odvolaním napadnutého rozhodnutia súdu prvého stupňa. To znamená, že neopomenul žiadnu zo súčastí odôvodnenia napadnutého prvostupňového rozhodnutia. Naopak, stotožnil sa s odôvodnením aj v časti, na ktorú v dovolaní poukazuje matka. Ňou namietaný procesný postup odvolacieho súdu zodpovedá zákonu. Z dôvodovej správy k § 219 ods. 2 O.s.p. (v znení zákona č. 384/2008 Z.z.) vyplýva, že toto ustanovenie reaguje na súdnu prax v prípadoch úplných a presvedčivých rozhodnutí súdov prvého stupňa, kedy odôvodnenie rozhodnutia odvolacích súdov je len kopírovaním vecne správnych dôvodov. V takých prípadoch rozhodnutia obsahujú účastníkom známe podania, známy napadnutý rozsudok a v závere obsahujú už len stručné konštatovania o správnosti a presvedčivosti napádaného rozhodnutia, s ktorým sa odvolací súd plne stotožňuje. Ide o ustanovenie v rovine fakultatívnej a umožňuje odvolaciemu súdu sa sústrediť už len na doplnenie presvedčivosti rozhodnutia. To, čo odvolací súd považoval za potrebné zdôrazniť alebo doplniť, uviedol na str. 2 (posledný odsek) svojho rozhodnutia.

K námietkam matky dopadajúcim na skutkovú stránku preskúmvanej veci dovolací súd uvádza, že dovolanie nie je „ďalším odvolaním“ a nemožno sa ním úspešne domáhať revízie skutkových zistení súdov nižších stupňov ani výsledkov nimi vykonaného dokazovania. Dovolací súd nie je treťou inštanciou, v ktorej by bolo možné preskúmať akékoľvek rozhodnutie. Posúdiť správnosť a úplnosť skutkových zistení, a to ani v súvislosti s právnym posúdením veci, nemôže dovolací súd už len z toho dôvodu, že nie je oprávnený prehodnocovať vykonané dôkazy. Dovolacie konanie má (a to je potrebné osobitne zdôrazniť)

prieskumnú povahu; aj so zreteľom na ňu dovolací súd – na rozdiel od súdu prvého stupňa a odvolacieho súdu – nemá možnosť vykonávať dokazovanie (viď § 243a ods. 2 veta druhá O.s.p.). K tvrdeniu matky, že rozhodnutia súdov sú založené na záveroch znalkyne, ktorá nepravdivo uviedla, že maloletý bol u nej vyšetrený, dovolací súd poznamenáva, že i keby táto námietka bola opodstatnená, z obsahového hľadiska by znamenala námietku, že súdy svoje rozhodnutia založili na neúplnom zistení rozhodujúcich skutkových okolností. Námietka takejto povahy ale nezakladá prípustnosť dovolania. Vadu v zmysle § 237 O.s.p. nie je spôsobilé založiť ani (prípadné) nesprávne vyhodnotenie niektorého dôkazu. Nesúhlas dovolateľa s vyhodnotením dôkazov nie je ani (len) dovolacím dôvodom v zmysle § 241 ods. 2 O.s.p. (viď tiež R 42/1993).

Pokiaľ matka v dovolaní poukázala na rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 28. augusta 2009 sp. zn. 1 Cdo 109/2009, dovolací súd poznamenáva, že v prípade, na ktorý poukazuje matka, dovolací súd preskúmaval správnosť rozsudkov súdov (t.j. definitívnych rozhodnutí o veci, pre prijatie ktorých zákon predpisuje vykonanie pojednávania, dokazovania a pod.), teda nie uznesení o predbežnom opatrení (kde, ako už bolo uvedené, nemusí byť nariadené pojednávanie ani vykonané dokazovanie). Procesný postup súdov nižších stupňov v preskúvanom prípade preto bol (a podľa zákona aj mohol byť) odlišný od procesného postupu súdov nižších stupňov vo veci vedenej na Najvyššom súde Slovenskej republiky pod sp. zn. 1 Cdo 109/2009. Odkaz matky na toto rozhodnutie je teda nenáležitý.

Pre prípad, že matka namieta aj nepreskúmateľnosť napadnutého rozhodnutia, dovolací súd uvádza, že nepreskúmateľnosť rozhodnutia je judikatúrou Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (viď R 111/1998) považovaná za tzv. inú procesnú vadu v zmysle § 241 ods. 2 písm. b/ O.s.p. (teda nie vadu konania v zmysle § 237 O.s.p.). Nepreskúmateľnosť je síce relevantný dovolací dôvod, prípustnosť dovolania ale nezakladá.

Argumentáciou, že v danom prípade súdy nerozhodli správne, pokiaľ nezohľadnili, že neboli splnené všetky predpoklady pre zrušenie nariadeného predbežného opatrenia v zmysle § 77 ods. 2 O.s.p. matka – z hľadiska obsahového (§ 41 ods. 2 O.s.p.) – namieta, že napadnuté rozhodnutie spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci (§ 241 ods. 2 písm. c/ O.s.p.). Nesprávne právne posúdenie veci ale nie je procesnou vadou konania v zmysle § 237 O.s.p.

Ide o relevantný dovolací dôvod, ktorým možno úspešne odôvodniť (iba) procesne prípustné dovolanie (viď § 241 ods. 2 písm. c/ O.s.p.), samo nesprávne právne posúdenie veci súdmi nižších stupňov ale prípustnosť dovolania nezakladá (viď R 54/12).

Zo všetkých uvedených dôvodov dospel Najvyšší súd Slovenskej republiky k záveru, že v danom prípade je dovolanie matky procesne neprípustné. Vzhľadom na to jej dovolanie odmietol (§ 243b ods. 5 O.s.p. v spojení s § 218 ods. 1 písm. c/ O.s.p.).

O trovách dovolacieho konania súd rozhodol podľa § 243b ods. 5 O.s.p. v spojení s § 224 ods. 1 O.s.p. a § 146 ods. 1 písm. a/ O.s.p.

Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

P o u ě n i e : Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 14. marca 2013

JUDr. Emil F r a n c i s c y, v.r.
predseda senátu

Za správnosť vyhotovenia: Klaudia Vrauková